

тъкъ, покъщнини и изгорили много села въ Ескизарска и Енисарската кааза съ градоветъ наедно.

(По едно врѣме почнали да си събиратъ багажа за къмъ Цариградъ и се готвѣли да оставятъ за свой покровителъ на имуществата си въ Сливенъ *Аджема Ибраимъ*, единъ богатъ прѣселенъ въ Сливенъ персиецъ, руски поданикъ).

Въ сщия день, въ който турцитъ сж били разбити между *Оризари* и *Твърдица*, друго руско отдѣление влиза въ *Нова-Загора* подъ командата на *Мадтиновъ*. Казацитъ заобикалятъ селото *Kavlikio* (вѣроятно *Каджкюю*) и начело на самия *Мартиновъ* разпрѣсватъ черкезитъ. Тѣ даже стигнали прѣзъ с. Джиново близо до Тунджанския мостъ (на пѣтя за Сливенскитъ бани); по тоя случай се разбѣгали турцитъ отъ околнитъ села. На такива именно турци сж станали жертва посѣченитъ трима сливенци, за които се спомена. Турцитъ въ Сливенъ сж били тѣй уплашени, че мютесарифинтъ *Рефи ефенди* и градоначалникътъ *Мустафа ага*, заедно съ ямболския *Рафатъ бей*, дезертирвали отъ постоветъ си.¹⁾ Това събитие произвело силно впечатление на сливенци. За него лѣтописа гласи:

„Сливенъ, четвъртъкъ, 7 юлий. — Въ него день рано побѣгнаха по-главнитъ агалари отъ града като мутесарифина, мюдюрината отъ фабриката (имперската фабрика въ Сливенъ), кадия и гюмрюкчия“.

Това дезертйорство ще е било, разбира се, скритомъ отъ мѣстния турски гарнизонъ, който слѣдъ слуха за станалото, разпраща войници и излавя виновнитъ. За примѣръ на другитъ осжждатъ Рефи ефенди и Мустафа ага по на 1 год. затворъ, а Рафатъ бей на 10 год. заточение.

Краятъ на руското втурване къмъ Нова-Загора е билъ твърдѣ печаленъ. (Ср. *Lonlay*, op cit.). Бидейки съ слаби сили, тѣ не можели да устоятъ на турскитъ тамъ пълчища и ставатъ причина за прѣждеврѣменното разсипване на тоя градъ. Слѣдъ разпрѣсването на черкезитъ отъ Мартиновъ, на Новозагорската гара слѣзли прѣсни турски сили. Грѣшката на руситъ да не развалятъ желѣзопжтната линия е била очевидна. Мартиновъ се вижда на тѣсно и изкомандувалъ отстѣпление. Българитъ отъ Нова-Загора и околнитъ села заобиколили руската кавалерия и молѣли да не ги оставятъ сами на остървенитъ турци. Тая картина е била покъртителна. *Tristes et lugubres souvenirs qui ne s'effaceront jamais de ma mémoire*, казва свидѣтельтъ *Лонле*. Тукъ се струпали дѣца, жени и старци и съ викове къмъ братя и небе кър-

¹⁾ Ср. Ив. Евст. Гешоу въ. [Записки на единъ осжденъ. Псп. год. VII, кн. 35, стр. 965.